

Caiet de Sarcini și Metodologie

Unitatea Centrală de Evaluare (UCE), din cadrul Autorității pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale (ACIS), a angajat un consorțiu format din KPMG România, GEA S&C și Pluriconsult, în vederea derulării proiectului *Realizarea de Evaluări pentru Perioada 2009-2010* în baza contractului nr. 13/02.10.2009, denumit *Realizarea de evaluări pe parcursul implementării Cadrului Strategic Național de Referință (CSNR) și a Programului Operațional de Asistență Tehnică (POAT)*. Perioada de derulare a contractului este 13 octombrie 2009 – 12 aprilie 2011.

Proiectul privind CSNR are două componente principale: (i) o evaluare formativă a Instrumentelor Structurale în România și (ii) alte patru evaluări, printre care evaluarea intermediară (EI) a POAT, pregătirea unui Raport Sinteză privind toate evaluările intermediare desfășurate în perioada 2009 – 2010, precum și două evaluări ad-hoc, privind aspecte tematice și transversale. Prezentul raport acoperă Evaluarea Intermediară a POAT, din cadrul celei de-a doua componente.

Conform Caietului de Sarcini (CS), obiectivul general al evaluării intermediare este acela de a contribui la implementarea cu succes a POAT. În vederea atingerii acestui obiectiv, CS solicită furnizarea răspunsurilor pentru 15 întrebări de evaluare. Aceste întrebări sunt grupate în funcție de cinci categorii principale: “relevanță”, “consistență”, “eficiență”, “eficacitate” și “impact”. CS presupune, de asemenea, aflarea de răspunsuri la alte șapte întrebări suplimentare vizând anumite Domenii Majore de Intervenție (DMI).

Echipa de proiect a folosit o gamă variată de metode pentru a putea formula răspunsurile cerute, precum cercetarea de birou, folosirea diagramelor, interviuri, grupuri focus, evaluări în profunzime, precum și analiza indicatorilor. Factorii interesați în cazul POAT includ ACIS, beneficiarii (toate Direcțiile ACIS, Autoritatea de Audit, Autoritatea de Certificare și Plată, alte AM și OI), precum și furnizorii de servicii și beneficiarii individuali ai proiectelor POAT. Evaluarea a implicat consultări cu experți media și PR, precum și cu reprezentanți ai comunității de evaluare.

Evaluarea intermediară s-a desfășurat în perioada octombrie 2009 – august 2010. Evaluarea a vizat perioada de până la 31 decembrie 2009 cu excepția cazurilor în care există mențiuni specifice cu privire la aceasta.²

Concluzii și Recomandări

I 1: Analiza cuprinsă în Programul Operațional este fundamentată pe indicatori specifici perioadei 2004-2007. Care sunt schimbările importante care au intervenit din momentul programării și care sunt cele așteptate?

I 2: În ce măsură schimbările contextului afectează relevanța POAT?

I 3: Sunt încă relevante Axele Prioritare și Domeniile Majore de Intervenție subsecvente?

I 4: Care sunt nevoile pe termen lung ce trebuie rezolvate prin intermediul POAT în ceea ce privește dezvoltarea și funcționarea SMIS?

Relevanță (I1-I3 + I19)³

Concluzii Principale

Recesiunea economică a invalidat predicțiile și indicatorii definiți la nivel macroeconomic în momentul programării POAT (2007). Cu toate acestea, POAT rămâne relevant pentru toți beneficiarii,

² Acolo unde este relevant, datele utilizate în cadrul raportului sunt actualizate la nivel de Martie 2010.

³ Întrebările de la 15 la 21 sunt întrebări specifice, întrebarea 19 se referă la relevanță, celelalte întrebări referindu-se la eficacitate.

răspunzând în linii mari nevoilor actuale ale acestora. Nu se justifică în acest caz ajustarea PO pe motiv că acesta nu ar acoperi nevoile beneficiarilor.

Continuarea asistenței de pre-aderare și în perioada 2007-2008 a scăzut nivelul cererii de resurse POAT. La sfârșitul anului 2009, o serie de probleme, a căror rezolvare a fost programată prin accesarea de resurse POAT, fuseseră deja parțial rezolvate prin accesarea de resurse specifice perioadei de pre-aderare și alte forme de sprijin extern. Această situație vizează printre altele aspectele privind coordonarea, instruirea de bază a personalului privind Instrumentele Structurale (IS), dezvoltarea unei culturi de evaluare, informații generale privind IS, precum și capacitatea instituțională a ACIS, AA și ACP.

Politicele și reglementările orizontale nu pot fi clarificate și îmbunătățite prin POAT fără un sprijin adecvat din partea factorilor interesați cu rol de reglementare. Acest lucru înseamnă că asistența tehnică (AT) vizând îmbunătățirea achizițiilor publice sau managementul schemelor de ajutor de stat nu poate fi implementată cu succes decât prin validarea și implicarea pe termen lung a unor instituții precum: UCVAP, ANRMAP și Consiliul Concurenței.

Sprijinul acordat Coordonatorilor de Poli reprezintă o metodă adecvată pentru a stimula coordonarea orizontală la nivel local. Cu toate acestea, activitățile de coordonare pot fi implementate doar prin implicarea și dedicarea structurilor locale care gestionează proiecte integrate, precum Agențiile de Dezvoltare Intercomunitară.

Sprijinul acordat pentru acoperirea bonusului de 75% este relevant în vederea asigurării unui nivel critic de expertiză și motivare, astfel încât implementarea instrumentelor structurale să fie una eficientă.

Sprijinul POAT pentru evaluarea intervențiilor finanțate din fonduri publice rămâne relevant. Programarea inițială a fost însă fundamentată pe implementarea Strategiei Naționale de Evaluare (SNE) care manifestă întârzieri în implementare din cauza pasivității factorilor interesați responsabili de politicile elaborate la nivel național, aflați în afara controlului UCE/ACIS. În acest caz, UCE/ACIS a rămas singurul factor interesat de dezvoltarea unei culturi de evaluare, focalizată pe segmentul IS.

Activitățile de formare sprijinite prin POAT, așa cum au fost acestea gândite inițial, s-au fundamentat pe o evaluare aprofundată a nevoilor. Cu toate acestea, perioada de timp dintre momentul programării și începerea efectivă a sesiunilor de formare este una considerabilă, fiind necesară o nouă evaluare a nevoilor. Pe măsură ce specializarea personalului din cadrul AM-urilor și OI-urilor crește, iar nivelul de fluctuație rămâne unul scăzut, nivelul de complexitate al formării programate inițial este unul insuficient. Trecerea de la instruirea de bază la instruirea specializată va necesita dezvoltarea unor noi instrumente educaționale adaptate unor grupuri mai restrânse de experți. Nu a existat deloc formare destinată beneficiarilor, deși majoritatea problemelor de implementare sunt la nivelul acestora.

Există patru nevoi principale în ceea ce privește dezvoltarea pe termen lung a SMIS: (i) asigurarea compatibilității totale cu aplicațiile terților; (ii) îmbunătățirea nivelului de securitate a informațiilor; (iii) introducerea posibilității de personalizare a meniurilor sistemului pentru beneficiarii finali și (iv) asigurarea de formare continuă.

Rețeaua de coordonare SMIS este critică pentru funcționarea sistemului și necesită susținere POAT. Același lucru este valabil și pentru funcția de help-desk pentru SMIS. Recrutarea personalului contractual, deși binevenită în principiu, este îngreunată de reglementările existente. Desfășurarea de sesiuni de formare specifice SMIS, precum și elaborarea de manuale facile sunt aspecte importante pentru reducerea numărului erorilor din sistem, beneficiind în acest sens de sprijin POAT. Cererea de echipamente specifice SMIS a fost supraevaluată în etapa de programare, cel puțin pentru perioada 2007-2011, din cauza faptului că finanțarea disponibilă prin programele de pre-aderare nu a fost luată în considerare în mod adecvat.

Deși după trei ani de la aderarea României la Uniunea Europeană se așteaptă un nivel rezonabil de cunoaștere a IS de către publicul larg, datele disponibile sugerează că acest nivel este încă unul scăzut. Programarea inițială, bazată pe o evaluare a nevoilor la nivelul anului 2007, rămâne valabilă și în anul 2010. Centrul de Informare pentru IS constituie coloana vertebrală pentru Planul de Comunicare, nevoia ca acesta să fie dezvoltat fiind una critică. Până în prezent, lipsa de acțiune privind dezvoltarea unei rețele la nivel național de informare impune implementarea unor măsuri urgente vizând implicarea activă a actorilor cheie la nivel local.

Recomandări Principale

AM POAT trebuie să includă pe lista beneficiarilor autoritățile publice responsabile de componenta orizontală a managementului achizițiilor publice (UCVAP, ANRMAP) astfel încât să poată fi îmbunătățite procedurile specifice acestui domeniu.

Se recomandă ca AM POAT să sprijine structurile locale implicate în managementul planurilor integrate de dezvoltare, de tipul ADI, prin extinderea eligibilității pentru sprijin POAT și către ADI-uri și membrii acestora. Instrumentul imediat pentru implementarea acestei recomandări este un set suplimentar de prevederi în proiectele destinate coordonatorilor de poli, , astfel încât acestea să poată fi folosite în vederea asigurării sprijinului pentru ADI-uri și membrii acestora.

Coerență și Consistență (I4-I5)

I 4: Care este nivelul de coerență existent între axele prioritare de asistență tehnică ale celorlalte Programe Operaționale și POAT?

I 5: Sunt activitățile specifice Axelor Prioritare și Domeniilor Majore de Intervenție în acord cu dezvoltările în domeniu la nivel european și național?

Concluzii Principale

POAT este bine proiectat și dispune de mecanisme adecvate astfel încât să fie asigurată coerența în raport cu celelalte PO, precum și cu politicile europene și naționale relevante. Principii și instrumente coerente ghidează implementarea AT în ansamblul său. Există totuși diferențe semnificative între activitățile de AT desfășurate de către fiecare structură de coordonare în parte, iar performanța este una variabilă. Mecanismul de coordonare, implementat de către DAT/ACIS, asigură o platformă de diseminare a problemelor și de identificare a unor soluții adecvate pentru soluționarea acestora în vederea eficientizării implementării AT.

Influența Comitetului de Coordonare pentru Asistență Tehnică (CCAT) în ceea ce privește deciziile unităților de AT ale celorlalte PO este încă una limitată și variază de la un PO la altul, în principal din cauza diferențelor de poziționare a respectivelor unități în cadrul instituțiilor gazdă. Un număr de Grupuri de Lucru (GL) tematice pot astfel funcționa ca un “sistem de avertizare rapidă” pentru eventualele suprapuneri dintre POAT și asistența tehnică specifică altor PO. Cele mai importante GL pentru coordonarea AT sunt cele responsabile de evaluare, formare, comunicare și SMIS.

GL tematice nu sunt relevante doar pentru coordonarea AT și evitarea suprapunerilor, ele contribuie de asemenea la creșterea consistenței AT cu alte politicile mai cuprinzătoare referitoare la îmbunătățirea administrației publice. Acest lucru se aplică și modului în care intervențiile specifice POAT sunt corelate cu obiectivele și modul de implementare al PO DCA. Atât POAT, cât și PO DCA adresează probleme orizontale precum achiziții publice, evaluare, tehnologia informației, formare și comunicare.

Recomandări Principale

ACIS și AM POAT trebuie să îmbunătățească nivelul actual de coordonare, asigurându-se că reprezentanții fiecărui PO la nivel de CCAT și GL raportează direct directorilor respectivi din cadrul AM, astfel încât mandatul lor de coordonare să nu poată fi afectat (rol clar de leadership).

ACIS și direcțiile din cadrul acesteia responsabile de GL, trebuie să extindă criteriile acordării statutului de membru în cadrul GL tematice, astfel încât acestea să permită accesul ca observatori și altor actori cheie relevanți și totodată să reactiveze GL vizând Managementul și Controlul Financiar, astfel încât să poată fi extinsă activitatea în cadrul acestui domeniu orizontal.

ACIS, AM POAT și AM PO DCA trebuie să îmbunătățească coordonarea dintre POAT și PO DCA prin organizarea de întâlniri trimestriale comune în vederea monitorizării dezvoltării de ansamblu a capacității administrației publice. Unul dintre subiectele comune trebuie să vizeze evaluarea, având în vedere faptul că POAT trebuie să întărească coordonarea cu PO DCA în vederea susținerii unei culturi de evaluare în toate celelalte structuri ale administrației publice din România, bazându-se pe sprijinul Guvernului în vederea implementării agendei stabilite prin SNE.

Eficiență (I6-I7)

I 6: Sunt eficiente mecanismele și structurile specifice POAT?

I 7: Sunt implementate eficient Axele Prioritare și Domeniile Majore de Intervenție subsecvente?

Concluzii Principale

Actuala structură organizatorică, precum și procedurile elaborate, asigură baza pentru o funcționare adecvată a AM POAT. Unul dintre factorii importanți care limitează eficiența rămâne inexistența unei delimitări clare între personalul DAT cu funcții de AM și cel cu funcții legate de ACIS. Combinată cu un număr scăzut de personal, această situație scade capacitatea DAT de a gestiona numărul crescând de proiecte ce trebuie selectate, contractate și implementate pe toată perioada programului.

Există nevoia unei implicări pro-active a AM POAT în ceea ce privește relația cu beneficiarii actuali sau potențiali în vederea consilierii acestora pe probleme legate de achiziții publice și implementare, precum și în vederea dezvoltării proiectelor pentru o absorbție eficientă și eficace a resurselor POAT.

Implementarea eficientă a proiectelor specifice POAT este afectată de către procedurile de aprobare și semnare care durează deosebit de mult la nivelul beneficiarului (în special în cazul ACIS, dar și în cazul altor beneficiari POAT). O mare parte a întârzierilor se datorează numărului mare de aprobări necesare la nivel de Secretar de Stat.

Proiectul Facilitatea de Asistență Tehnică (FAT), gândit ca pilon central al unei modalități noi de management al achizițiilor (prin intermediul unor contracte cadru), a fost vag definit și amânat foarte mult.

Din momentul începerii perioadei de programare, este evident faptul că întregul mecanism de coordonare a activităților de formare - UDCF și GLT – a ajuns la maturitate. Însă, sistemul instituțional nu este încă suficient de bine structurat astfel încât să răspundă nevoilor curente, acest lucru ducând la un progres greoi în cazul DMI 1.3., cu un impact negativ asupra activităților viitoare de formare.

ACIS și ACP au fost active, asigurând proiecte adecvate în ceea ce privește numărul și varietatea acestora. AA a fost până acum mai puțin eficientă în depunerea de proiecte, aflându-se încă la început în dezvoltarea unei Unități de Implementare a Proiectelor (UIP).

La începutul perioadei de programare, aplicația SMIS nu oferea posibilitatea de integrare a tuturor funcțiilor necesare managementului și implementării IS. Acest lucru a condus la întârzieri semnificative în introducerea datelor, generând erori la introducerea și prezența în sistem a unor date incomplete. Sistemul este acum funcțional și operațional, deși nu poate încă răspunde tuturor nevoilor privind managementul și raportarea datelor specifice tuturor AM-urilor și OI-urilor. Acest lucru se datorează parțial faptului că procedurile specifice entităților anterior menționate au suferit modificări de la începerea implementării IS.

Instrumentele privind comunicarea și informarea care au fost deja dezvoltate, fie nu au fost folosite deloc (spot-uri media), fie nu au fost folosite cu maximă eficiență (site-urile www.fonduri-ue.ro și www.poat.ro).

Recomandări Principale

ACIS trebuie să se asigure de faptul că, în ceea ce privește rolul AM POAT, funcțiile DAT sunt separate clar de funcțiile ACIS, prin reorganizarea serviciilor subordonate (Serviciul Strategii - SS, Serviciul Implementare - SI, Serviciul de Management Financiar - SMF), după cum urmează:

- ❖ Crearea unui Birou separat POAT în cadrul SMF care să se ocupe exclusiv de funcțiile privind AM;
- ❖ Separarea funcțiilor de coordonare a activităților de formare din cadrul SI și crearea unei poziționări adecvate a UDCF în cadrul unui Birou separat de resurse umane, direct subordonat Directorului ACIS;
- ❖ Mutarea funcțiilor specifice de help desk de la nivelul SI la nivelul SS.

Se recomandă ca AM POAT să dezvolte, cât mai repede posibil, un ghid al beneficiarului care să detalieze toate obligațiile acestuia, precum și pașii specifici fiecărei etape de implementare a proiectului. Manualul trebuie să clarifice rolul specific al beneficiarilor, precum și rolul SI din cadrul DAT privind managementul procedurilor de achiziții publice, precum și furnizarea de formulare pentru toate documentele pe care trebuie să le depună beneficiarii.

ACIS trebuie să îmbunătățească capacitatea de a dezvolta sisteme bazate pe contracte cadru (precum FAT) în vederea implementării proiectelor POAT printr-o mai bună direcționare, prioritizare clară și separare judicioasă în loturi. ACIS, ca beneficiar principal al POAT, trebuie să crească eficiența în aprobarea proiectelor și să limiteze întârzierile în implementarea tuturor proiectelor POAT, la nivelul tuturor etapelor de implementare.

ACIS și AM POAT trebuie să-și întărească cooperarea cu ACP și AA prin susținerea capacității instituționale pentru implementarea proiectelor la nivelul acestor beneficiari.

ACIS și Unitatea Centrală SMIS (UC SMIS) vor trebui să îmbunătățească procedurile de corectare a erorilor prin optimizarea sistemului de securitate și a drepturilor de acces, prin scăderea nivelului de autoritate pentru trimiterea și primirea cererilor de corectare, permițând astfel coordonatorilor SMIS corectarea directă a unor greșeli uzuale. Ca și alternativă, ACIS poate externaliza corectarea erorilor către un contractor, în paralel cu dezvoltarea ulterioară a SMIS.

ACIS trebuie să folosească instrumentele de comunicare deja dezvoltate, prin difuzarea de urgență a spot-urilor publicitare, construirea unei interfețe prietenoase pentru utilizatori pentru www.fonduri-ue.ro care să aibă în vedere toate grupurile țintă, inclusiv societatea civilă, și îmbunătățirea website-ului www.poat.ro, în sensul creșterii transparenței, prin asigurarea unei scurte descrieri a obiectivelor și a rezultatelor așteptate pentru fiecare proiect aprobat și contractat.

Eficacitate (I8-I11, I15-I18, I20-I21)

- I 8:** Care este nivelul actual al procesului în implementare?
- I 9:** Care este diferența dintre performanța planificată și cea efectivă?
- I10:** Care sunt factorii care contribuie la diferența dintre performanța planificată și cea efectivă?
- I11:** Este eficace nivelul de implementare al fiecărei Axe Prioritare și al fiecărui Domeniu Major de Intervenție (contribuie la atingerea obiectivelor POAT)?
- I 15:** În ce măsură asigură POAT asigură standarde comune, instrumentele și informațiile necesare?
- I16:** În ce măsură contribuie POAT la dezvoltarea unei culturi comune de evaluare în cadrul sistemului administrativ pentru IS?
- I17:** În ce măsură asigură formarea finanțată prin POAT calificarea superioară a personalului din structurile relevante?

I 18: Cum asigură finanțarea POAT funcționarea eficientă a structurilor relevante?

I 20: În ce măsură contribuie activitățile de comunicare și asistență finanțate prin POAT la o mai bună funcționare a SMIS?

I 21: Cât de bine sunt diseminate la nivel național informațiile generale privind Instrumentele Structurale cu ajutorul finanțării POAT? Există alternative pentru atingerea obiectivelor AP3?

Concluzii Principale

La sfârșitul anului 2009, progresul implementării POAT era situat la un nivel foarte scăzut. Deși structura instituțională pentru managementul programului este funcțională, majoritatea intervențiilor prin POAT nu au fost încă lansate sau au fost oprite. Privind lucrurile din perspectiva atingerii indicatorilor de realizare imediată, performanța programului la sfârșitul anului 2009 a fost sub așteptări, cu excepția câtorva întâlniri de coordonare la toate nivelurile și a sesiunilor de formare furnizate. Pentru mai mulți indicatori de realizare imediată, nu s-a putut monitoriza performanța din cauza faptului că activitățile programate fie au fost amânate, fie erau încă în curs de implementare.

Atât factorii de ordin intern (criza de personal, supraîncărcare cu sarcini), cât și extern (criza economică, probleme legate de achizițiile publice, legislația finanțelor publice, capacitatea beneficiarilor și procedurile de aprobare) nu au permis o implementare mai eficace a POAT. Majoritatea acestor factori au fost doar parțial prevăzuți în cadrul etapei de programare. AM POAT are un control limitat asupra factorilor interni, structura instituțională nepermițându-i un grad ridicat de libertate. AM POAT nu are competența necesară pentru a găsi soluții pentru majoritatea factorilor externi. Unele probleme instituționale pot fi rezolvate la nivel de conducere ACIS, toate celelalte probleme putând fi gestionate doar la cel mai înalt nivel decizional MFP (ex. anularea cerinței de aprobare la nivel de Secretar de Stat).

La sfârșitul anului 2009, POAT nu contribuise esențial la susținerea problemelor orizontale, în special în domenii de interes precum achizițiile publice și ajutorul de stat. Acest lucru reprezintă o vulnerabilitate semnificativă, având în vedere faptul că achizițiile publice sunt considerate un aspect deosebit de important, nu doar pentru implementarea POAT, dar și pentru implementarea altor PO. Toate AM-urile și OI-urile așteaptă soluții de la ACIS în vederea dezvoltării unui sistem de achiziții publice eficient. Problema ajutorului de stat presupune, de asemenea, un sprijin transversal, însă beneficiarii privesc această nevoie ca fiind mai puțin acută.

Decizia de a finanța suplimentul de 75% pentru personalul cu funcții legate de implementarea IS a fost luată în anul 2004, la sugestia Comisiei Europene (CE). În anul 2009, Guvernul a ajuns la un acord cu CE privind co-finanțarea suplimentului prin POAT. Suplimentul reprezintă un instrument deosebit de util în motivarea personalului AM/OI în vederea menținerii nivelului de absorbție a fondurilor europene în parametrii optimi. Cu toate acestea, suplimentul poate duce la scăderea motivației personalului care își desfășoară activitatea în afara structurilor AM/OI, personal care nu este eligibil pentru a primi suplimentul, dar care are totuși contribuții directe sau indirecte la absorbția eficientă a IS.

Un obiectiv cheie al POAT este reprezentat de dezvoltarea unei culturi comune de evaluare în România în cadrul sistemului de management al IS, însă conceptul de cultură de evaluare existent în România nu este adaptat la domeniul IS. Nu există niciun mecanism de monitorizare a contribuției POAT la atingerea acestui obiectiv. Se resimte nevoia unui mecanism de monitorizare care să permită evaluarea calitativă și cantitativă a nivelului de dezvoltare a culturii de evaluare pentru IS precum și raportarea periodică a rolului POAT în atingerea acestui obiectiv.

Mecanismul de furnizare a formării, UDCF și GLT, necesită îmbunătățiri în vederea asigurării unui cadru coerent și a unor instrumente comune specifice nevoilor de instruire în domeniul IS. Activitatea acestora este cunoscută de către toți factorii interesați, însă mecanismul de identificare și priorizare a nevoilor de pregătire profesională nu este încă actualizat, creând dificultăți în

colectarea și consolidarea informațiilor și riscând să reducă eficiența activității la nivelul tuturor structurilor implicate.

Începerea cu întârziere a cursurilor specializate pentru utilizatorii SMIS a condus la întârzieri operaționale și erori. Sesiunile de instruire au fost ajustate, utilizând acum seturi de date reale preluate din teste și rulări demonstrative ale sistemului de producție, pentru a mai bună relevanță practică. Utilizatorii au fost regrupați, în funcție de domenii și interese profesionale comune, îmbunătățindu-se astfel focalizarea și impactul.

Infrastructura existentă la nivel central și regional asigură funcționarea SMIS în parametri normali. Pe termen scurt și mediu, numărul contractelor de furnizare de echipamente este probabil să crească, majoritatea echipamentului SMIS fiind aproape de epuizarea duratei de utilizare în parametri normali, atât din punct de vedere economic, cât și tehnic.

Baza de date paralelă administrată de către AM POS DRU (ActionWeb) nu poate fi corelată ușor cu SMIS, motivul fiind existența unor diferențe între datele cerute de SMIS și ActionWeb. Un singur sistem integrat de management al informației va conduce la eficientizarea gestionării și implementării IS. Se așteaptă ca dezvoltările ulterioare ale SMIS, finanțate prin POAT, să conducă la crearea acestui sistem integrat.

Obiectivele de comunicare și informare sunt departe de a fi atinse, progresul la nivel de implementare fiind, la momentul evaluării, unul foarte scăzut. Motivele neatingerii acestor obiective sunt legate de probleme interne (funcționarea Direcției Coordonare de Sistem - DCS), precum și de probleme externe (personal neadecvat, procedura de achiziții publice complicată).

Cu toate că Centrul de Informare trebuie considerat ca fiind factorul principal în procesul comunicațional specific IS, până la sfârșitul anului 2009 nu s-a întreprins nicio măsură în vederea creării acestui centru.

Recomandări Principale

Se recomandă ca AM POAT să dezvolte criterii și instrumente de monitorizare (evaluări tematice obișnuite) pentru intervențiile a căror cuantificare se dovedește a fi dificilă, inclusiv pentru sprijinul acordat coordonatorilor, precum și pentru estimarea progresului în cazul dezvoltării "culturii de evaluare". În ceea ce privește aspectul anterior menționat, UCE este sfătuită să elaboreze și să implementeze, cu ajutorul POAT, un instrument de evaluare anuală privind dezvoltarea culturii de evaluare în România.

În ceea ce privește suplimentarea cu 75% a remunerației acordate angajaților implicați în managementul IS, este recomandat ca Ministerul Finanțelor Publice, ACIS și AM POAT să clarifice diferența dintre beneficiarii potențiali stabiliți prin HG nr. 595/2009 și beneficiarii eligibili POAT (ex. personalul juridic din afară AM/OI). Pentru a se evita tensiunile dintre angajați privind acordarea suplimentului de 75%, o soluție ar fi crearea unui sistem echivalent de stimulente din resurse naționale.

ACIS trebuie să crească nivelul de calitate a expertizei privind achizițiile publice, atât la nivelul AM POAT, cât și la nivelul beneficiarilor, prin:

- ❖ Programe de instruire specifice dedicate achizițiilor publice derulate la nivelul personalului AM POAT, ACIS, ACP, AA, precum și la nivelul altor beneficiari, inclusiv pe teme precum: elaborarea documentației tehnice pentru caietele de sarcini, elaborarea estimărilor bugetare, precum și redactarea cerințelor specifice fără afectarea concurenței;
- ❖ Îmbunătățirea capacității SI/DAT de a gestiona eficient problemele legate de achizițiile publice prin îmbunătățirea capacității Biroului Pregătire Proiecte și Achiziții Publice în sensul acordării sprijinului total pentru elaborarea părții administrative a Termenilor de Referință,

procedura și grila de evaluare, adaptarea formularelor de contract, precum și procedurile de contractare și selecție; și

- ❖ Creșterea nivelului de expertiză externă prin operaționalizarea FAT.

Se recomandă ca ACIS să inițieze discuții periodice cu reprezentanți ai UCVAP și ANRMAP în vederea găsirii de soluții pentru blocajele întâmpinate în timpul derulării procedurilor de contractare, precum și în vederea promovării unei proceduri de achiziții publice flexibile, inclusiv a posibilității de fragmentare a intervențiilor, de folosire a unor metode de achiziție directă (precum cererea de oferte, negocierea directă și contractarea directă) și a unor măsuri strategice precum adoptarea acordurilor cadru.

Se recomandă ca ACIS să crească nivelul de cooperare în domeniul achizițiilor publice prin facilitarea colaborării între ACIS, AM-uri, OI-uri și instituțiile naționale cu rol de reglementare în domeniul achizițiilor publice.

AM POAT și ACIS trebuie să îmbunătățească cooperarea la nivel operațional prin extinderea Grupului de Lucru pentru Formare astfel încât acesta să implice și OI-urile ca observatori în cadrul procesului de identificare a nevoilor de instruire, prin creșterea transparenței UDCF/GLF, prin activarea de urgență a paginii web ACIS dedicată activităților de formare: www.formarestructurale.ro.

ACIS, împreună cu DCS, trebuie să îmbunătățească nivelul de coordonare al SMIS astfel încât rolurile UC SMIS, precum și ale coordonatorilor SMIS să fie întărite, prin:

- ❖ Integrarea cât mai mult posibil a funcțiilor POS DRU, ActionWeb, în versiunile viitoare ale aplicației SMIS. Ca soluție provizorie, fără a aduce atingere dezvoltării unui sistem TIC unic pentru managementul și implementarea IS, se recomandă dezvoltarea unei interfețe care să transfere automat datele de la nivelul ActionWeb către SMIS. Procesul trebuie gândit ca unul cu două sensuri. Dezvoltarea SMIS trebuie să permită transferul datelor de la nivelul ActionWeb, iar AM POS DRU trebuie să se asigure că toate datele cerute de SMIS pot fi puse la dispoziție;
- ❖ Continuarea dezvoltării de aplicații conexe pentru SMIS, inclusiv prioritizarea implementării aplicației MySMIS;
- ❖ Traducerea manualelor de utilizare în limba română în paralel cu traducerea denumirilor câmpurilor aplicației SMIS;
- ❖ Organizarea de conferințe on-line sau de întâlniri sistematice între UC SMIS și coordonatorii regionali ai SMIS, asistate de manuale de proceduri în limba română, sesiuni de e-learning, tutoriale video, proceduri privind corelarea SMIS cu formatul standard al formularelor de aplicare, documente de rambursare și rapoarte tehnice de progres.

ACIS și DCS ar trebui să integreze funcția de help-desk SMIS într-un cadru mai larg pentru a organiza comunitatea de utilizatori. Se recomandă crearea unui portal care să conțină toate informațiile necesare legate de aplicația SMIS: proceduri, manuale, instrucțiuni, buletine informative, un forum pentru comunitatea de utilizatori SMIS și un help desk structurat pe cel puțin două nivele: unul dedicat tuturor utilizatorilor și celălalt pentru întrebări legate de PO.

ACIS, AM POAT și UC SMIS ar trebui să încurajeze utilizatorii SMIS de la toate nivelurile să achiziționeze sau să își actualizeze echipamentul TIC prin intermediul POAT, accesând fondurile disponibile ce au fost dedicate acestui scop. În cazul în care cererea este scăzută, atunci resursele ar putea fi realocate unor DMI mai active.

ACIS și AM POAT ar trebui să înființeze CI folosind actualul Centru de Informare gestionat de Departamentul pentru Afaceri Europene (DAE). În acest scop, conducerea ACIS ar putea să inițieze discuții cu conducerea DAE în vederea încheierii unui acord inter-instituțional pentru transformarea Centrului Infoeuropa existent într-un CI pentru IS. Inițiativele în acest sens ar trebui să implice o

strategie de branding pentru găsirea celei mai bune soluții în privința identității vizuale a Centrului (logo, mesaj, nume) și dezvoltarea unor instrumente care să sprijine CI, printre care:

- ❖ Transformarea portalului www.fonduri-ue.ro într-o platformă care să poată fi utilizată de toate grupurile țintă;
- ❖ Crearea unui call center pentru înregistrarea cererilor de informații specifice care necesită o perioadă mai lungă de timp pentru a primi un răspuns din partea personalului de la CI;
- ❖ Înființarea unei rețele cu puncte de informare regionale, prin dezvoltarea de relații cu parteneri de încredere ce sunt recunoscuți la nivel regional și local ca promotori ai inițiativelor locale.

Impact (I 12-I 14)

I12: Care a fost până în prezent contribuția POAT cu privire la: implementarea obiectivelor politicii de coeziune așa cum au fost stabilite prin Tratat; îndeplinirea obiectivelor fondurilor așa cum sunt prevăzute în Regulamentul Consiliului (CE) nr 1083/2006; implementarea priorităților /obiectivelor prioritare detaliate în Ghidul Strategic Comunitar despre coeziune și specificate în prioritățile stabilite în Cadrul Național Strategic de Referință; atingerea obiectivului de promovarea a competitivității și creării de locuri de muncă și în privința muncii depuse pentru realizarea obiectivelor din Liniile Directoare Integrate pentru Creștere Economică și Ocuparea Forței de Muncă 2005-2008.

I13: Care sunt realizările, provocările și perspectivele în ceea ce privește implementarea strategiei POAT?

I14: Pot fi identificate exemple de bune practici? Care sunt acestea și care este valoarea lor adăugată?

Concluzii principale:

Pornind de la obiectivele cheie ale CSNR 2007-2013 și anume de a consolida obiectivul strategic al politicilor economice și de coeziune socială ale României, precum și de a stabili legăturile potrivite cu politica Uniunii Europene, POAT contribuie indirect la realizarea politicii de coeziune prin asistența acordată implementării eficiente a intervențiilor IS.

Creșterea capacității publicului și autorităților centrale în ceea ce privește gestionarea și controlul IS este o prioritate identificată în CSNR. Această prioritate este abordată în actualul program cadru și este probabil să aibă un impact pozitiv asupra creării de locuri de muncă și stimulării creșterii economice, contribuind astfel la atingerea obiectivelor din Agenda Lisabona.

POAT sprijină coordonarea participativă pe mai multe niveluri care să cuprindă un număr mare de entități implicate în implementarea IS. Acest lucru oferă condițiile necesare pentru o implementare eficace, eficientă și transparentă a IS, precum și resursele pentru o monitorizare permanentă, coordonare, schimb de bune practici și îmbunătățire a impactului general al AT în cadrul POAT și axele de AT din alte PO.

Recomandări principale

ACIS și AM POAT ar trebui să continue să sprijine dezvoltarea complexei arhitecturi instituționale de coordonare compusă din mai multe comitee și GL în scopul de a asigura o mai bună coordonare ierarhică și tematică a IS.